

Пълната зала на кино „Луцерна“ – доказателство за интерес към родните филми

Отново българско кино в Прага

От 2 до 8 март, в чешката столица се проведе Деветият фестивал на българските филми. По традиция, организатори на събитието са Посолството на България и Българският културен институт в Прага, в сътрудничество с Представителството на Европейската комисия в Чехия и екипът на кино „Луцерна“. Специални гости на кинофорума бяха режисьорът Ивайло Пенчев, продуцентът и сценарист Асен Владимиров, актьорите Стефан Денолюбов, Васил Банов и Елена Телбис.

Кинопанорамата беше открита тържествено в неповторимата колоритна атмосфера на кино „Луцерна“. Спомням си, че когато през 2013 г. Владислав Карамфилов видя залата, не се сдържа и възкликна: „У нас е жива надеждата, че някога и в България ще се появи богат бизнесмен, който да построи такова кино (...)“. Както родната юбилейна „Киномания“ през ноември м.г., така и пражкият кинофестивал започна със „Слава“ и то напълно заслужено! Вторият филм от планираната трилогия, вдъхновена от вестникарски заглавия, е дело на режисьорския тандем Кристина Грозева и Петър Вълчанов, познати на публиката в чешката столица с де-

бюта си „Урок“. И този път творбата им е базирана на действителни събития – кантонер намира разпилени на жп релсите милиони левове и ги предава в полицията. Властта го награждава за доблестната постъпка с ръчен часовник, който... не работи, а пиарката на министерството губи неговия, спомен от баща му. Оттук започва борбата на обикновения човек за запазване на достойнството му. Подобно на „Урок“ новият филм на Кристина Грозева и Петър Вълчанов бързо се превръща във фестивален любимец, печелейки десетки отличия, сред които 5 награди от „Златна роза“: Специалната награда на град Варна, за сценарий и операторско майсторство (поделена), на СБФД и на акредитираните журналисти; 2 награди от

Задар – Голямата награда и Награда за най-добър актьор на Стефан Денолюбов, както и Диплом на Федерацията на кинообществата от фестивала в Локарно. За съжаление, въпреки няколкото прожекции на филма и след края на Фестивала, не успях да го гледам, но съм оптимист – все някога ще му дойде времето.

Със смях на воля протече прожекцията на филма „Летовници“. Лентата носи духа на най-добрите години на българското комедийно кино, но представя ситуации от нашия съвременен живот. Филмът е заснет на живописните плажове в Синеморец, което допълнително допринася за емоцията, която носи нашето море. Творческият екип разказва прости история, в която ежеднев-

ните ситуации се преплитат с абсурда, шегата преминава в ирония и сарказъм, а насмешката към поведението на другите се обръща в хумор със самия себе си. Сред изблиците на бурен смях лекичко и дискретно се прокрадва тъгата, а гротесковите сравнения са огледало на самия живот. По време на прожекцията, хвърлих няколко пъти дискретни погледи към седящите на моя ред гости: режисьорът Ивайло Пенчев и актьорът Васил Банов, и какво мислите..., те също се смееха, въпреки че вероятно са гледали лентата многократно.

Филмът е приятен, лек, свеж – разтоварващ. Носи дъха на лято и нетърпеливото очакване на следващия сезон. Комедията проследява няколко сюжетни линии и разказва историите на различни хора – на пръв поглед без връзка помежду си. Умело и деликатно тези линии се преплитат в момента, когато всички герои попадат заедно в един малък семеен хотел на морето. Комедията е удостояна с „Наградата на публиката“ на фестивала „Златна роза“ 2016 г.,

в ролите видяхме: Станимир Гъмов, Георги Мамалев, Антон Радичев, Китодар Тодоров, Филип Аврамов, Милена Аврамова, Николай Урумов, Ивайло Драгиев, Пламена Гетова, Малин Кръстев, Анета Сотирова, Васил Банов, София Бобчева. Дълго след края на прожекцията продължи срещата на гостуващите творци с техните почитатели: водеха се разговори, раздаваха се автографи, правеха се снимки за спомен...

Победител на фестивала „Златна роза“ във Варна, голямата награда на Международния кинофестивал в Санкт Петербург, най-добър балкански филм на София Филм Фест. Това са някои от престижните награди,

спечелени от „Каръци“, а и доказателство, че има завиден фестивален успех. За съжаление, въпреки огромното ми желание, не успях да го гледам, затова си позволявам да Ви предложа, скъпи читатели, част от рецензията на Гено Петров (cineboom.eu). „Това е третият филм на режисьора и актьор Ивайло Христов (другите са „Емигранти“ и „Стъпки в пясъка“). И трите притежават свойството, което се нарича комуникативност – не са мудни и лаконични, като повечето от филмите от т.нар. Ново българско кино; участват запомнящи се персонажи, и посланието накрая на филма ясно може да се разгадае. Филмите му не са лични, а общочовешки. (...)

Режисьорът Ивайло Пенчев и актьорът Васил Банов – емоционална среща с почитателите им

Филмът е черно-бял и е заснет от един от най-добрите български оператори, Емил Христов. Не се залъгвайте обаче от черно-белите кадри. По-правилно е да се каже, че са сиви. Сив, какъвто е животът, според героите от филма. Именно тук се и заражда опозицията, залегнала в творбата – животът е безличен, а хората в него са цветни. Христов заснема по брилянтен начин филма – така че дребните, нищожни детайли в сивия свят, изглеждат красиво“.

Фестивалната рубрика In Memoirium тази година почете паметта на „голямата актриса на малките роли“ Надя Тодорова. Прожектирана бе класическата лента „Двойникът“ на

режисьора Николай Волев, в която тя си партнира с друга легенда на българското кино – Тодор Колев.

Кинопанорамата продължи в Европейския дом, а аз с нетърпение очаквах първото заглавие от документалната програма – „Балканска хармония – истина или сън“ на режисьора Атанас Киряков. За съжаление, филмът не предизвика голям интерес, и прожекцията протече при наполовина пълна зала, но пък публиката, която присъстваше, се наслади с цялата си душа на невероятния български музикант Теодосий Спасов. В какво да търсим балканската хармония и може ли тя да бъде реалност? „Всички сме учили, а сме

били и свидетели на непрекъснато напрежение по тези географски ширини: войни, убийства, враждебност и омраза. Често някоя балканска държава става причина за конфликт, в резултат, на която има разрушения и човешки жертви“. Идеал за балканско обединение, за балканска хармония (според авторите на филма) е Теодосий Спасов. Наричат го „преследващи-

ят звуците“, той е чаровник на сцената, виртуоз на кавала. Неговата музика е невероятна комбинация от фолклор, джаз и класика, печели все повече последователи по света. От копнежа му по балканската хармония се ражда проектът „Хемус колектив“, в който участват босненският сърбин Боян Зулфикарпашич, гъркът Костас Анастасиадис, македонецът Маргин Гаконовски. Т.е. събират се музиканти, които са известни в родината си, но са известни и отвъд Балканите, надскочили са нашите географски ширини и са световни ценности. Стремежът им е да се потопят във вълшебните звуци на музиката и да забравят враждите и омразата. Меч-

таят да представят друг поглед към Балканите – откъм веселата им страна, откъм емоцията и темперамента.

„Балканска хармония – истина или сън“ – филм, изпълнен с много музика, с красотата на изкуството и с покоряващата личност на Теодосий Спасов. Филм, който според мен, се чувства с душата, с балканската ни душа.

Кинофестивалът на българските филми продължи с анимационния филм „Пук“ на Анри Кулев – екранизация по приказката на Валери Петров и завърши с премиера на филма „Кеймбридж“ в присъствието на неговия продуцент и сценарист Асен Владимиров. Озаглавена добронамерено и шеговито като едно от прочутите английски университетски градчета, лентата запознава с култовата роля, която образованието играе в живота на хората от Долни Цибър, село в Северозападна България. Селото е част от най-бедния регион в целия Европейски съюз, но статистически е с най-голям процент обитатели, завършили висше образование. Филмът представлява плавен и топъл човешки разказ за надмогването на ограничаващите условия на селото и мотивиращата сила на образованието. „В Долни Цибър повече от 90% от населението са цигани. Те преследват личната си образованост. От много години за ромите в селото образованието е основен смисъл и ценност на живота. Не се оплакват. Срещнах и снимах пенсионери, яки, искат да работят и работят, каквото има. Искат да ходят на училище, за да довършат образованието си. Училището в това село привлича хората, мотивира ги.“ обяснява в едно интервю Елдора Трайкова, режисьор на лентата.

Според информация на сайта за изкуство и култура artnovini.com, броени дни след края на успешния Фестивал на българското кино в чешката столица, Българският културен институт в Прага е подписал договор с кино „Луцерна“ за провеждане на Десетото издание на кинофорума, който ще бъде реализиран от 15 до 18 март 2018 г. – на почитателите на родните филми не им остава нищо друго, освен да се въоръжат с търпение, защото пък, сигурна съм, духовното преживяване ще бъде още по-значимо! ♦

Освен таланта, в изкуството е важен и добрият учител

В подкрепа на това ми твърдение бе изложбата на 14-годишния Георги Волинкин, състояла се на 15 март в Арт-фабриката на българския художник Любен Петров.

Когато в края на миналата година разговарях с талантливия ни сънародник за неговата творческа работилница, той не скри радостта и гордостта си от успехите на своите ученици, един, от които е и Георги. Тогава г-н Петров обеща да ме покани на неговата втора самостоятелна изложба и изпълни дадената дума.

В началото на февруари Арт-фабрика отпразнува своя 2-ри рожден ден и все повече се превръща в място за представяне на различни художници, в свободна територия за творческото им изразяване. Интересни и нестандартни са картините на Георги Волинкин – ярки цветове, с преобладаващо виолетово, необичайни теми и похвати, които г-н Петров определи като магически реализъм. В тях Георги, както сам сподели пред публиката, търси връзката на човека с Вселената, раждането на живота. Дълго наблюдавах едно от платната – на една маса седяха човек и робот – но те не бяха помежду си в конфликт, напротив, като че ли кротко разговаряха помежду си. Може би това е срещата между старото и новото поколение, между консервативното и модерното? Редом с тези донякъде фантастични картини, видях и такива с чисто приказна тематика, което е напълно нормално предвид възрастта на художника. Според учителя му крачка напред в развитието му са и графиките, изработени с техниката „суха игла“...

Естествено, макар и изобщо да не съм специалист, открих в някои от платната и леко подражаване на преподавателя – няма и как иначе да бъде – всеки ученик минава през такива периоди, докато открие собствения си стил. Успех на талантливия Георги и дано походите за гордост на учителя му Любен Петров тепърва предстоят! ♦